

การอ่านแนว PISA

“การอ่านเพื่อการเรียนรู้”

PISA คืออะไร

PISA คือ โครงการประเมินผลการศึกษาให้นักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment) เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ หรือ องค์การ OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจว่า ระบบการศึกษาของประเทศได้เตรียมเยาวชนของชาติให้พร้อมที่จะใช้ชีวิต และมีส่วนร่วมด้านสังคมในอนาคตเพียงพอหรือไม่ PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนวัย ๑๕ ปี ที่จะใช้ความรู้ และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริง มากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน เพราะเป็นวัยที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้ว อาจจะเข้าศึกษาต่อ หรือออกไปประกอบอาชีพ

PISA คืออะไร

PISA วัด การรู้เรื่อง (Literacy) จุดมุ่งหมายหลักของ PISA คือ การมองไปถึงอนาคต PISA จึงเน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียน ที่จะใช้ความรู้และทักษะเพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริง มากกว่าความรู้ที่ได้เรียนตามหลักสูตรในโรงเรียนปัจจุบัน OECD/PISA เรียกสมรรถนะนั้นว่า Literacy หรือ “การรู้เรื่อง” PISA ได้ศึกษาวิจัยพบว่า การรู้เรื่อง (Literacy) คือ ความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับการมีชีวิตสังคมยุคใหม่ และเป็นตัวชี้วัดศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ดังนั้น PISA จึงเป็นการประเมินเพื่ออนาคต ตัวชี้วัดอนาคตที่สำคัญ มี ๓ ด้านเท่านั้น ได้แก่

๑. การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy)
๒. การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy)
๓. การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy)

PISA มองการอ่านอย่างไร

PISA มีมุมมองว่า ต้นทุนกำลังคน เป็นกลจักรสำคัญ ที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตในอนาคตได้ รวมทั้งต้นทุนกำลังคน และระดับการรู้เรื่องเฉลี่ยของประชาชนจะเกิดขึ้นได้ สิ่งหนึ่งก็คือ การรู้เรื่อง การอ่าน (reading literacy) ดังนั้นการประเมินทักษะด้านการอ่านจึงมุ่งเน้น

“การอ่านเพื่อการเรียนรู้” มากกว่า “ การเรียนรู้เพื่อการอ่าน”

PISA ใช้คำว่า “การรู้เรื่องการอ่าน” แทน คำว่า “การอ่าน”

PISA นิยามการอ่านอย่างไร

PISA 2009 ได้นิยาม การรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ไว้ดังนี้

“ การรู้เรื่องการอ่าน เป็นความเข้าใจ (understanding) การใช้ (using) การสะท้อน (reflecting) และความรักและผูกพัน กับการอ่าน (engaging) ในถ้อยความ ที่เป็นข้อเขียน (written) ให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละคน เพื่อพัฒนาความรู้ และศักยภาพ ของตน รวมทั้งการพัฒนาเพื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการของสังคม

PISA มีแนวคิดในการประเมินอย่างไร

PISA มีแนวคิดในการประเมินที่สุดคือ การครอบคลุม ดังนี้

ประการที่ ๑	ประการที่ ๒
การประเมินต้องครอบคลุม สิ่งที่อ่าน และจุดประสงค์ของการอ่านได้ อย่างกว้างขวาง ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน	การประเมินต้องครอบคลุม พิสัยความยากง่ายของภารกิจการอ่าน ที่มีทั้งระดับง่ายจนถึงระดับที่ยากซับซ้อน

PISA กำหนดการประเมินอะไรบ้าง

PISA กำหนดการประเมินให้ครอบคลุมภารกิจการอ่านอยู่บนพื้นฐาน ๓ ประการ ดังนี้

๑. สถานการณ์	๒. ถ้อยความ	๓. กลยุทธ์การอ่าน
บริบท หรือ จุดประสงค์ ของการอ่านที่เกิดขึ้น	สิ่งที่เขียน หรือเรียบเรียงของสื่อ หรือวัสดุที่ให้อ่าน มีความยากง่าย	เป็นวิธีการที่กำหนดว่า ผู้อ่านจะคิดลักษณะใด

สถานการณ์ PISA มีอะไร และมีทำไม

บริบท ของการอ่าน	ลักษณะสถานการณ์			
	เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	เพื่อสาธารณะ	เพื่อการทำงาน	เพื่อการศึกษา
การใช้	ความอยากรู้ ติดต่อสัมพันธ์ เป็นรางวัลของตนเอง	ค้นหาสาระข้อมูล	ทำ หรือ ปฏิบัติตาม	การเรียนรู้
เนื้อหาสาระ	จดหมาย อีเมล นิยาย ชีวประวัติ วิธีทำสิ่งต่างๆ แผนที่ บล็อกส่วนบุคคล	ประกาศ กฎระเบียบ รายการ แบบฟอร์ม หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ออนไลน์	วิธีทำ คู่มือ กำหนดการ ตารางการทำงาน รายงาน บันทึกข้อความ ตาราง กราฟ	ตำราเรียน แผนผัง แผนที่ ตาราง กราฟ รูปภาพ ภาพกราฟิก

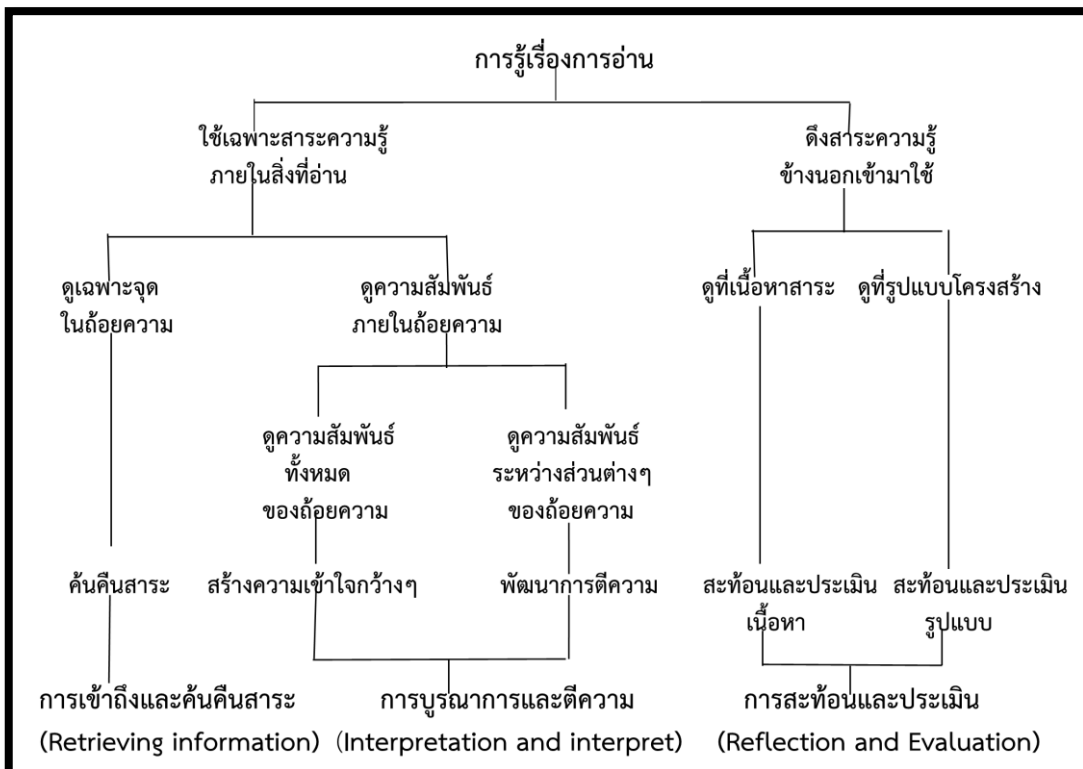
ถ้อยความ PISA มีหน้าตาอย่างไร

สำนวน ของถ้อยความ	รูปแบบของถ้อยความ		
	ถ้อยความต่อเนื่อง ถ้อยความที่เขียนติดต่อกัน อาจแบ่งเป็นย่อหน้า หรือหัวข้อก็ได้	ถ้อยความไม่ต่อเนื่อง ถ้อยความที่เป็นรูปภาพ รายการต่างๆ แบบฟอร์ม กราฟ และตาราง	ถ้อยความแบบผสม ถ้อยความที่ประกอบด้วย ถ้อยความต่อเนื่อง และ ถ้อยคำไม่ต่อเนื่อง
การพรรณนา (Description) การบอกเล่า ที่ตอบคำถามว่า “อะไร”	การรายงาน สาระในแบบ ข้อเขียนร้อยแก้ว	แผนผังครอบครัว แค็ตตาล็อก บัตรกำนัล เอกสารสาระสำคัญ แผนที่ภูมิศาสตร์	
การบรรยาย (Narration) การบอกเล่า ที่ตอบคำถามว่า “เมื่อไร”	นิยาย เรื่องสั้น ชีวิตประวัติ รายงานข่าวในหนังสือพิมพ์	การ์ตูนสั้นๆ ข้อความข้ามชั้นสั้นๆ	
การบอกเล่า อธิบายเหตุผลชี้แจง (Exposition) การขยายความ ที่ตอบคำถามว่า “อย่างไร”	การแนะนำหนังสือ - เรียงความสั้นๆเพื่ออธิบาย แนวคิด - การอธิบายความหมาย - การย่อความ	- แผนภาพแสดงตัวแบบของ ความจำ - กราฟแสดงการเปลี่ยนแปลง จำนวนประชากร - แผนผังความคิด	
การโต้แย้ง (Argumentation) บอกเหตุผลว่า ทำไม เพราะเหตุใด	จดหมายถึงบรรณาธิการ (หนังสือพิมพ์เมื่อมีการทักท้วง หรือแสดงความคิดเห็น)	การโฆษณา ชักชวน ประชาสัมพันธ์	
คำสั่ง วิธีทำหรือวิธีปฏิบัติ (Instruction) บอกวิธีการว่า จะต้องทำอะไร และอย่างไร	วิธีการทำอาหาร (ขั้นตอน และวิธีการทำ)	รายการเครื่องปรุงอาหาร	

กลยุทธ์การอ่าน PISA มีอะไรบ้าง

ชื่อกลยุทธ์	รายละเอียดของกลยุทธ์
การเข้าถึง และค้นคืนสาระ (Retrieving information)	๑. ความสามารถเข้าถึง หรือพบตำแหน่งของสาระที่ต้องการ ในถ้อยความ ๒. ความสามารถดึงเอาสาระที่ต้องการในถ้อยความออกมาได้ครบถ้วนและถูกต้องสมบูรณ์
การบูรณาการ และตีความ (Interpretation and interpret)	๑. ความเข้าใจสาระจากความสัมพันธ์ในถ้อยความที่ได้อ่าน ๒. ความสามารถตีความ แปลความจากความสัมพันธ์ในถ้อยความ ๓. ความสามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบของถ้อยความโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่ง ต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงในชีวิตหรือในโลกที่เป็นอยู่
การสะท้อน และประเมิน (Reflection and Evaluation)	๑. ความสามารถประเมินถ้อยความ ทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหาอย่างมีวิจารณ์ญาณด้วยการ นำความรู้ทั่วไปจากภายนอก ในสิ่งที่คุ้นเคยหรือพบเสมอในชีวิตมาสร้างการเชื่อมโยงกับสิ่ง ที่ได้อ่าน ๒. ความสามารถแสดงความคิดเห็น ทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหาด้วยการทำความเข้าใจ และ ประยุกต์ใช้ความรู้ทั่วไป จากภายนอกมา สร้างสมมติฐาน หรือตั้งเกณฑ์แล้วแสดงความคิด คล้อยตาม ตั้งข้อสงสัย หรือโต้แย้งจากมุมมองของตน

กลยุทธ์การอ่าน PISA จะต้องทำอะไรบ้าง

PISA มีรูปแบบคำตอบอย่างไร

๑. แบบเลือกตอบจากตัวเลือกธรรมดา

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกตัวเลือกเดียว จากตัวเลือกหลายตัวเลือก

๒. แบบเลือกตอบแบบเชิงซ้อน

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกหลายตัวเลือก และต้องเลือกคำตอบ ที่ถูกให้ครบจึงจะได้คะแนน

๓. แบบคำถามสร้างคำตอบแบบอิสระ

แบบคำถามสร้างให้นักเรียนเขียนคำตอบเอง คำตอบแบบอิสระต้องการมี ๒ แบบ คือ

๓.๑ การเขียนคำตอบแบบสั้น หรือแบบปิด (Closed Constructed)

นักเรียนต้องเขียนคำตอบอย่าง que คำถามคาดหวังไว้ จะตอบเป็นอย่างอื่นจะไม่ได้คะแนน

๓.๒ การเขียนคำตอบแบบอิสระ หรือแบบเปิด (Open Constructed)

นักเรียนต้องสร้างคำตอบเองโดยไม่จำกัดว่าจะต้องตอบแบบใด ในคำถามเดียวกัน นักเรียนต่างคนอาจตอบแตกต่างกัน เพราะอาจใช้เหตุผลที่แตกต่างกัน

การอ่านตามแนว PISA ต่างกับการอ่านในหลักสูตรฯอย่างไร

การอ่านตาม หลักสูตรวิชาภาษาไทยฯ	กลยุทธ์การอ่านตามแนว PISA		
	การเข้าถึง และค้นคืนสาระ	การบูรณาการ และตีความ	การสะท้อน และประเมิน
๑. การจับใจความสำคัญ	✓	✓	✓
๒.			
๓. การจำแนกข้อเท็จจริง และความคิดเห็น	✓	✓	✓
๔. การตีความ และการแปลความ	✓	✓	✓
๕. ข้อคิด และประโยชน์ของสิ่งที่อ่าน	—	✓	✓
๖. การประเมินค่า	—	✓	✓

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ